

Kronijk huis en geslacht Wilp, van af 1200 tot 1595 : met de genealogie Wilp-van der Oye

<https://hdl.handle.net/1874/235688>

H. G. oct. 1563

KRONIJK

H U I S E N G E S L A C H T

W I L P ,

VAN AF 1200 TOT 1595.

MET DE

GÉNÉALOGIE

W I L P - V A N D E R O I J E .

DOOR

J. Schimmelpenninck van der Oije.

HG oct.

1563

U.B.U.

H. G. oct. 1863

KRONIJK

H U I S E N G E S L A C H T

WILP,

VAN AF 1200 TOT 1595,

MET DE

GÉNÉALOGIE

WILP-VAN DER OIJE,

DOOR

J. Schimmelpenninck van der Oije.

„Wilp was een Heerschap, leenroerig aan den Proost van Deventer, gelegen buiten de palen van Gelderland.”

„Het riddermatige geslacht van Wilp, voerde zijn naam naar deze plaats en wordt onder de aanzienlijksten vermeld.”

VAN SPAEN.

K R O N I J K.

1200. Bernhardus de Wilpe is getuige van Keizer Otto, bij de bevestiging der Privilegiën te Keulen.
1225. Evert van Wilp en zijne vrouw Cune-gonde, geven aan het klooster Bethlehem de tienden van Gemer.
1230. Evert, Heer van Wylpe, heeft de tienden van IJzendoorn en de huizen Eltinck en Suverinck ter leen van den bisschop van Utrecht. Hij schonk ze met toestemming zijner dochter Clementine, aan 't klooster Bethlehem.
1237. Evert de Willepe, arbiter over de verschillen te Emmerik.
1252. Evert van Wylpe komt voor met zijne vrouw Elizabeth en zijn zoon Evert.
1333. 16 Julij. Evert van Wilp en zijne huisvrouw Luitgard komen voor, verklarende hun huis en hof te Bronkhorst kerspel Wilp, van Graaf Reinald ter leen te hebben ontvangen.

1350. Omstreeks het midden der 14de eeuw heeft Evert, jongste zoon van Wilp, den naam van Oije aangenomen, om zich van de anderen te onderscheiden, vermits bijkans alle mans van dit geslacht den naam van Evert voerden.
1360. 24 Junij. Dirk van Keppel, als leenregter, verklaart ten overstaan der leenmannen Evert van Wilp en Herbert van Putten, ridders, dat Willem van Synderen al het goed, dat hij van Hertog Reinald hield, verloren had.
1377. De landvrede tusschen Jan van Blois en zijne gemalin Mechteld hertogin van Gelre, met ridders en knapen, ook geteekend door Evert van Wilp en Evert van Oije.
1395. Evert van der Oije verklaart zich vijand van Deventer.
1405. Evert van Wilp beleend met Bronkhorst.
1429. Evert van der Oije en zijne vrouw M. van Laer fundeeren de Vicarië St. Anthonis in de kerk te Wilp.
1441. 31 Mei. Evert van Wilp bezegelt mede het verbond tusschen ridderschap en steden, waartoe Hertog Arnold verklaarde toe te treden.
1446. 10 Februarij. Op het opschrift van

een brief van den Hertog van Gelre, waarbij hij beveelt, van zijne Joden binnen Arnhem geene ponschating te nemen, staat: „Am heren Evert van Wilp, onsen rait.”

1475. Evert van Wilp Raad en Kamerling, van Hertog Karel van Bourgondië, die vroeger de partij van Adolf gehouden had, maar later in dienst van Bourgondië was getreden, en zich nu in het leger voor Nuis bevond, wordt op bevel van Karel van Bourgondië, dd. 12 Mei, in het bezit hersteld der tienden van Wilp en Arderbroek.
1496. Evert van Wilp, ridder, erft Rosande van zijne moeder E. van Arnhem.
1497. Verrijst er verschil tusschen Evert van Wilp en zijne zuster Belia over de huwelijksvoorwaarden van deze laatste, gehuwd in 1465 met Arndt van Middachten, houdende o. a. dat Evert afstand zou doen van het erf Wulfhezen; op 20 December viel de uitspraak in dezen.
1504. Evert van Wilp, ridder, beklagt zich als burger van Arnhem, dat Lubbert van Keppel, zijn huis en slot te Wilp met geweld had ingenomen en zijn vee weggevoerd.

1505. Maart. Evert van Wilp, de laatste mannelijke telg van zijn geslacht, sterft ongehuwd te Rosande.

Bij den dood van den laatsten Wilp, maakt Jacob Schimmelpenninck van der Oije, wiens moeder Elsebe van der Oije gesproten was uit den jongeren tak der Wilpen, aanspraak op Wilp. De nakomelingen van Oda van Wilp, zuster van den grootvader des overledenen Heer Evert, laten evenééns hunne regten gelden, ver- tegenwoordigd door Johan van Renesse.

1505. 2 Augustus. Hertog Karel vergunt aan Jacob Schimmelpenninck van der Oije, die in 1504 op Wilp woonde, toen Lubbert van Keppel van den Olden Pol, hetzelfde met geweld bemagtigde, de geleden schade op de goederen van genoemden Lubbert te verhalen.

Er heeft een verdrag tusschen Jacob Schimmelpenninck als Leenvolger van Wilp, en Lubbert van Keppel plaats. Lubbert krijgt op bevel des Hertogs het huis Wilp in bewaring, dat door Jacob in bezit was genomen, na doode Belya van Wilp, vrouwe van Middachten.

1506. Hertog Karel van Egmond neemt Wilp van de Bourgondiërs, na een langdurig beleg.

1508. Hertog Karel geeft Wilp (huis en heerlijkheid) aan zijnen bastaardbroeder Johan.
1510. Johan van Gelre, zoon van den reeds genoemden Johan en Margriet van Eversdijck, met Wilp beleend.
1523. 21 April. Hertog Karel doet afstand van het huis Wilp, dat door hem in 1506 van de Bourgondiers veroverd was, die het hadden ingenomen, kort te voren, ten behoeve van Aleid Vreijse van Kuijnre, huisvrouw van Johan van Renes van Wulven, ridder, als naaste erve van Evert van Wilp.
1539. 27 Maart. De stad Zutphen beklaagt zich bij de landschap, dat de Drost op Veluwe aan den Schout van Voorst berigt heeft, dat hij Johan van Renes in het bezit der goederen van Wilp gesteld had, onbillijk, omdat Sander Schimmelpenninck van der Oije, daar meer regt op heeft.
1544. Het geslacht van Renesse, dat in 1539 bij sententie der landschap, als descenderende van Oda van Wilp, in het volle bezit der goederen van Wilp was gekomen, moest toch nog in overleg treden met andere erven der Wilpen, aan dat geslacht vermaagschapt door de van Arnheims, zoo als Frederik Schellard van Obbendorf, die reg-

ten op al de bezittingen van het geslacht Wilp liet gelden.

1595. 3 Julij. Johan van Renesse, Heer van Wilp, bewijst, dat hetzelfde aan de Landschap van Overijssel en Proostdijën binnen Deventer, leenroerig is; dat het door Hertog Carel van Egmond, aan den Bourgondischen afgenomen zijnde, aan Johan van Gelre ter leen gegeven werd en naderhand aan de regte erven, voorouders van Johan van Renesse, gerestitueerd is.
-

GÉNÉALOGIE

WILP VAN DER OIJE,

Evert van Wilp sterft in 1325 op St. Jacobs avond, zijne vrouw Catharina van Graasbergen, sterft in 1327 op St. Catharina avond.

a Evert van Wilp, heer van Wilp, vrouw onbekend.

b Evert van Wilp huwt, 1333, Ludgard, zij maken hun goed, huis en hof Bronkhorst in Wilp, leen van Graaf Reinald van Gelre.

Hij wordt beleend met Wilp in 1346, en transporteert het in 1355 aan zijn zoon Evert. Komt in 1360 als ridder voor op een leengerigt te Rozendaal.

a Diederik van Wylpe, Heer van Wylpe, sterft kinderloos in 1346. Zijne vrouw Hielegond, dochter van Frederik van der Eeze, heeft Wilp in lijftogt, als haar mans oom daarmede beleend wordt in 1346.

b { Evert van Wilp bekomt Wilp bij transport b
van zijn vader en wordt daarmede beleend
in 1355. Hij is tegenwoordig bij de huwe-
lijksche voorwaarden van Hertog Eduard in
1368. Zijne vrouw heette Oda, en hij sterft
in 1402 op St. Johan de Collationis avond.

Evert van Oije in de Geldersche ridder- b²
schap met zijn broeder Evert van Wilp. *)

Tot onderscheiding neemt hij aan den
naam van Oije en een Lambel bij het wapen
van Wilp. Zijne vrouw was Elizabeth van
Baak.

*) De heer van Spaen acht het mogelijk, dat de scheiding tusschen Wilp en van der Oije vroeger plaats greep, maar uit authentieke stukken in het Archief van den Huijze de Poll, blijkt de juistheid van het hier vermeldde.

b Evert van Wilp, Heer van Wilp, wordt door den Hertog van Gelre, met Bronkhorst, kerspel Wilp, beleend in 1403. Zijne vrouw was Belya van Wijhe.

Oda van Wilp huwt in 1415 Herman van Cuijnre. Haar descendenten, de Renesses, erven bij sententie der landschap in 1539, al de goederen der Wilpen.

*b*² Evert van der Oije gehuwd met Margaretha van Laer, is eigenaar van den Hof te Appen onder Voorst in 1421. Zijne weduwe hertrouwt in 1444 met Wessel van Everdingen.

b Heer Evert van Wilp, Ridder, bijgenaamd „de jonge” bezegelt mede het verdrag, dat Hertog Arnold met Rudolf Bisschop van Utrecht sluit in 1429. Hij wordt in 1433 met Bronkhorst beleend en bezegelt den verbondsbrief met Veluwe, 1436. Gedeputeerde van de Veluwe, 1441. Hij is in dienst van Hertog Arnold in den slag van den Berg en wordt aldaar tot ridder geslagen, maar ook tevens gevangen genomen. In 1453 koopt hij eene hofstede te Hoog Soeren en wordt door den Bisschop David van Utrecht met Wilp beleend, 1456. Zijne vrouw was Elizabeth van Arnhem, erfdochter van Rosande. Hij stierf 1460.

Elsebe van der Oije huwt in 1458 Sander Schimmelpenninck. Hunne afstammelingen hebben den naam van der Oije aangenomen, en laten bij het uitsterven van het geslacht Wilp, hunne regten tegen die van Renesse, op Wilp gelden.

*b*²

Evert van der Oije huwt Ludgard van Oss, en komt in 1460 als momboir voor van den minderjarigen Evert van Wilp. Zijne weduwe leeft nog in 1515 en bevestigt eene gift door hare dochter aan ter Hunnep gedaan.

6 Evert van Wilp, Heer van Wilp en Rozande, ridder, erfde de heerlijkheid Rozande in 1496 van zijne moeder Elizabeth van Arnhem. Hij verscheen in 1500 op eenen quartiersdag van Bannerheeren, Ridders en Knapen en zegelt toen mede den brief aan den Hertog van Lotharingen. Hij stierf ongehuwd te Rozande in 1505 en was de laatste Wilp.

Belia van Wilp huwt Arndt van Middachten. Zij is erve haars broeders, maar sterft kinderloos, twee maanden na Heer Evert. Zij ligt begraven te Monnikkenhuizen bij Arnhem, en haar grafsteen, prijkende met de wapens Middachten en Wilp, bestaat thans nog.

Margriet van Wilp sterft jong.

6² Frederica van der Oije, geestelijke te ter Hunnep.

Everarda van der Oije huwt Herman van Kappel tot den Olden Poll, en is weduwe in 1505.